

20. 8. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Doručování rozhodčího nálezu datovou schránkou v rozhodčím řízení ad hoc

Tímto článkem se pokusím přispět k debatě nad správností doručování rozhodčího nálezu rozhodcem v rozhodčím řízení ad hoc v těch případech, kdy je podle zákona třeba využít datové schránky.

I přes negativní sentiment, se kterým je v poslední době spjato rozhodčí řízení ad hoc, jedná se dle mého soudu o užitečný a nezastupitelný nástroj v hospodářském styku. Odborné veřejnosti asi nebude třeba opakovat, že rozhodčí řízení umožňuje efektivnější řešení sporů, než relativně zkosnatělý soudní proces. Ten má samozřejmě své místo tam, kde se strany neshodnou ani na aktuálním počasí a je zárukou zákonného rozhodnutí, avšak pro podnikatelskou praxi je výhodnější rychlé a neveřejné rozhodnutí, které neklade tak vysoké nároky na samotný proces jako spíše na důsledky samotného rozhodnutí.

Namísto je třeba připomenout, že rozhodčí řízení ač je, či může být, ve své podstatě neformálním řízením mezi soukromými subjekty, nejde o věc spontánně vzniklou a živelně existující. Možnost konat rozhodčí řízení je v českém právním řádu zavedena zákonem č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení, přičemž tento zákon pro samotný výkon rozhodčí činnosti v konkrétní věci stanovuje pouze základní rámec.

Ten je reprezentován zejména § 19 a § 30 zákona, které lze ve stručnosti vyložit tak, že si strany mají dohodnout procesní pravidla rozhodčího samy a v těch otázkách, které svými pravidly neošetří, se bude postupovat podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád. Zákon přitom v § 23 písm. a) explicitně stanoví okamžik skončení rozhodčího řízení na okamžik nabytí právní moci rozhodčího nálezu. Jelikož podmínkou nabytí právní moci rozhodčího nálezu je podle § 28 odst. 1 zákona doručení stranám, nebude zřejmě nijak složité dospět k závěru, že strany rozhodčího řízení mají smluvní volnost i k tomu dohodnout si pravidla samotného doručování, a to včetně otázek fikce doručení. Opačný názor by byl popřením autonomie vůle stran, jelikož rozhodčí řízení má být souborem předem ujednaných procesních postupů, jejichž výsledkem je pravomocný rozhodčí nále. Dohodnou-li se strany, že v případná nečinnost jedné z nich nebude za předem definovaných podmínek překážkou nabytí právní moci rozhodčího nálezu, půjde o ujednání zcela souladné jak s textem, tak i s účelem zákona.

Časté nicméně bývá, že si strany nedohodnou nic o způsobech doručování rozhodčího nálezu ani o případném řešení nepřebírání pošty (zpravidla stranou spor prohrávající). Zákon pro tyto případy stanoví v § 19a posloupnost přípustných způsobů doručování rozhodčího nálezu s jasnou preferencí elektronických způsobů doručování.

Rozhodce je tedy povinen, není-li stranami dohodnuto jinak, doručit rozhodčí nále do datové schránky. Teprve tehdy není-li to možné, použije rozhodce jiné způsoby doručování. Kardinální otázkou je tedy pojem nemožnost doručení do datové schránky.

Jsem toho názoru, že nemožnost doručit písemnost do datové schránky nenastane nikdy u těch subjektů, které mají datovou schránku zřízenou ze zákona, což jsou zejména právnické osoby, advokáti, notáři, apod. Častou námitkou některých jiných autorů je samotná povaha rozhodce jako

soukromé fyzické osoby, která datovou schránku zřízenou mít nemusí, přičemž z toho je potom dovozována ona nemožnost doručení do datové schránky jiného subjektu. Další námitkou bývá povaha subjektů rozhodčího řízení, které musejí mít povoleno doručování poštovních datových zpráv, což technicky umožňuje korespondenci mezi soukromými subjekty navzájem. Z toho je potom konstruována myšlenka, že pokud strana příjem poštovní datové zprávy neumožní, pak tím sama působí nemožnost doručit jí nález touto cestou.

Všechny výše uvedené námitky považuji za nepřipadné, jelikož zákon jasně stanoví, že (*implicité* z § 19 není-li dohodnuto jinak) rozhodce doručí písemnost na adresu datové schránky. K tomu je pak rozhodci dáno k dispozici ustanovením § 20 odst. 2 zákona zázemí soudu, v jehož obvodu byl rozhodčí nález vydán. Pokud tedy rozhodce při pokusu o doručení rozhodčího nálezu datovou schránkou straně neuspěje, ale přitom ví, že strana datovou schránku má zřízenou, musí dožádat soud k provedení procesního úkonu, v tomto případě doručení rozhodnutí. Soud je přitom povinen dožádání vyhovět, nejde-li o procesní úkon podle zákona nepřipustný.

Pro doručování písemností soudem pak není zapotřebí ani toho, aby sám rozhodce měl zpřístupněnou vlastní datovou schránku ani toho, aby adresát měl povolen příjem poštovních datových zpráv. Případná nečinnost na straně adresáta je potom dle § 30 zákona řešena podpůrným užitím občanského soudního řádu, který na podobné případy pamatuje úpravou fikce doručení odkazem z § 47 na zákon č. [300/2008](#) Sb., o elektronických úkonech, konkrétně na jeho § 17 odst. 4. Náhradní doručení rozhodčího nálezu přitom žádný z předpisů nevyklučuje a tedy mu ani nic nebrání.

Lze tedy shrnout, že zejména v řízeních, kde jako strana vystupuje právnická osoba nebo kde je strana zastoupena advokátem, je rozhodce povinen doručovat nález cestou datové schránky. Zákon to rozhodci totiž jasně nařizuje a souběžně mu i dává prostředky jak tento příkaz splnit. Nepřevzetí listinného vyhotovení rozhodčího nálezu stranou, která má zřízenou datovou schránkou, je tedy důvodem k tomu, aby rozhodčí nález nenabyl právní moci.

Tento závěr přitom považuji za bezvýjimečný.

Mgr. Igor Petrecký,
advokát

e-mail: igor@petrecky.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)

- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)